

РЕШЕНИЕ

№ 415

гр. София, 03.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Кристина Филипова
Даниела Христова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Даниела Христова Въззивно гражданско дело
№ 20221000503382 по описа за 2022 година

Производството е въззивно и е образувано възоснова на

1. Въззивна жалба с вх. Рег. № 3491/3036 от 16.08.2022 г. подадена от КПОНПИ срещу Решение № 219 от 27.07.2022г. постановено в по гр.д. № 205/2021 г. по опис на Окръжен съд-Монтана в частта, в която е ОТХВЪРЛЕН иска на КПКОНПИ против

Н. Д. П. за отнемане в полза на Държавата на сумата в общ размер на 196 923 лв., представляваща неправомерно придобити парични средства през 2013 г., 2014 г., 2015 г. и 2016 г., сумата в размер на 1 050 лв., представляваща 1/2 ид.ч. от пазарната стойност на отчуждения товарен автомобил, марка: „Форд“, модел: „Транзит Конект“, рег. № ***, рама № WF0UXXTTPU2G51315; сумата в размер на 1 000 лв., представляваща 1/2 ид.ч. от пазарната стойност на отчуждения лек автомобил, марка: „Сеат“, модел: „Алхамбра“, рег. № ***, рама № VSSZZZ7MZ XV504008, сумата в размер на 100 лв., представляваща вноса от трето лице през 2013 г. по разплащателна сметка в лева с дебитна карта към нея с [BAN ***, открита на 02.01.2002 г. и закрыта на 09.11.2015 г. в „Юробанк България“ АД с титуляр Н. Д. П., на основание на основание чл. 151, вр. Чл. 142, ал.2, т.1, вр. Чл. 141 от ЗПКОНПИ

И. Г. С. за отнемане в полза на Държавата на сумата в размер на 1 050 лв., представляваща 1/2 ид.ч. от пазарната стойност на отчуждения товарен автомобил, марка: „Форд“, модел: „Транзит Конект“, рег. № ***, рама № WF0UXXTTPU2G51315; сумата в размер на 1 000 лв., представляваща 1/2 ид.ч. от пазарната стойност на отчуждения лек автомобил, марка:

„Seat“, модел: „Алхамбра“, рег. № ***, рама № VSSZZZ7MZX V504008, на основание на основание чл. 151, вр. Чл. 142, ал.2, т.4, вр. Чл. 141 от ЗПКОНПИ.

Н. Д. П. и И. Г. С. за отнемане в полза на Държавата на сумата в размер на 2 500 лв., представляваща пазарната стойност на отчуждения лек автомобил, марка: „Рено“, модел: „Меган Сценик“, рег. № ***, рама № VF1JA050523557814; сумата в размер на 2 900 лв., представляваща пазарната стойност на отчуждения лек автомобил, марка „БМВ“, модел „320Д“, рег. № ***, рама № WB AAL71010KE06991; сумата в размер на 3 000 лв., представляваща пазарната стойност на отчуждения лек автомобил, марка: „Фолксваген“, модел: „Шаран“, рег. № ***, рама № WVVZZZ7MZXV007127, на основание на основание чл. 151, вр. Чл. 142, ал.2, т.2, вр. Чл. 141 от ЗПКОНПИ.

2. Въззивна жалба с вх. Рег. № 4320/3695 от 14.10. 2022 г. подадена от КПОНПИ срещу Решение № 244 от 27.09.2022г. постановено в по гр.д. № 205/2021 г. по опис на Окръжен съд-Монтана, с което по реда на по реда на чл. 250 от ГПК е ОТХВЪРЛЕН иска на КПКОНПИ против Н. Д. П. и И. Г. С. за отнемане в полза на Държавата на сумата 2 300 лв., представляваща пазарната стойност на отчуждения лек автомобил, марка: „Мазда“, модел „Премаци“, рег. № ***, рама № JMZCP19R201166818, на основание чл. чл. 151, вр. чл. 142, ал. 2, т. 1, вр. чл. 141 от ЗПКОНПИ.

Във въззивните жалби и в съдебно заседание, въззивният жалбоподател излага, че решението в обжалваните части е необосновано и неправилно, постановено въз основа на съдебна практика, която няма задължителен характер. Отправя искане за отмяна на обжалваните части от и постановяване на въззивен съдебен акт, с който искът да бъде изцяло уважен.

В писмен отговор ответницата Н. Д. П., чрез пр. представител адв. С. оспорва въззивна жалба въззивна жалба с вх. Рег. № 3491/3036 от 16.08.2022 г. като неоснователна. Счита, че решението в отхвърлителната част е обосновано и постановено в съответствие със събраните по делото доказателства. Посочва, че представляваната от него ответница е работила по трудов договор и полученото възнаграждение е зачетено в заключението на СИЕ като законен източник на доход. Препраща към доводите изложени в писмения отговор към исковата молба, като сочи, че въззивния жалбоподател не е изложил кои правни норми са неправилно приложени в обжалвания съдебен акт. Моли съда да потвърди решенията в обжалваните части.

Писмен отговор от втория ответник не е постъпил и не е ангажирал съда със становище в откритото съдебно заседание.

След проверка по реда на чл. 269 от ГПК, съдът констатира, че обжалваните решения са

валидни и в обжалваната част са допустими. Относно правилността и обосноваността, съдът приема следното:

При безспорна фактическа обстановка, която настоящият съд приема като основана на събраните по делото доказателства и правилно разпределение на доказателствената тежест, ответниците не са доказали пълно и главно наличието на източник на парични средства, необходими за придобиване на имуществото, което се претендира за отнемане над сумата от 150 000 лева. Основният спорен между страните въпрос е налице ли е законово основание да се отнема в полза на Държавата имущество, което представлява парични средства, ако те не са налични към момента на проверката.

Според застъпваната от ищеца-КПКОНПИ теза, паричните средства, който са преминали през патримониума на проверяваното и свързаните с него лица представлява имущество, което подлежи на отнемане, независимо, че не съществува като актив към момента на проверката, ако са налице останалите условия. Решението в обжалваната част, тълкува по обратен начин поставения въпрос, като приема, че парите нямат паричен еквивалент, поради което за тях не се отнася разпоредбата на чл. 151 от ЗПКОНПИ.

С Разпореждане от 15.10.2021 г. е образувано тълкувателно дело № 4/2021г. ОСГК на ВКС. за приемане на тълкувателно решение по въпросите: Представляват ли "имущество" по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ и участват ли при определяне размера на несъответствието, съобразно нормата на § 1, т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ, получените от проверяваното лице парични средства с неустановен законен източник, както и сумите от придобитото и впоследствие отчуждено друго имущество, за което не е установен законен източник на средства за придобиването му, в случай че те не са налични в патримониума на лицето в края на проверявания период? и 2. Следва ли ответникът да бъде осъден да заплати в полза на държавата паричната равностойност на получените суми с неустановен законен източник, както и сумите от придобитото и впоследствие отчуждено или липсващо друго имущество, за което не е установен законен източник на средства за придобиването му, в случай че те не са налични в патримониума на лицето в края на проверявания период и не е установено преобразуването им в друго имущество?

Към датата на постановяване на настоящото решение, липсва единна практика по чл. 290 от ГПК, която да задължава съдилищата да приемат за правилно тълкуване на материалния закон както по отношение на тезата на въззивния жалбоподател, така и по отношение на мотивите на съда, защото както е отбелязано в разпореждането за образуване на тълкувателното дело, ВКС е констатирал, че предложението на Председателя на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество, Министъра на правосъдието и Главния прокурор на Република България е мотивирано от наличието на противоречива съдебна практика по смисъла на чл. 124, ал. 1, предл. първо от ЗСВ по посочените по-горе въпроси.

Формирани са две становища от съдебните състави относно това кое имущество се включва в съдържанието на понятието по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗПКОНПИ. **Едното становище**, изразено в Решение № 29/12.04.2021 г. по гр. д. № 1021/2019 г. на ВКС, III г. о., приема, че: "Под "имущество" в нормата на § 1, т. 7 ЗОПДНПИ (отм.) се има предвид стойността на всички активи, придобити през целия проверяван период, а не "незаконно придобито имущество" или "незаконно придобито налично имущество". Правната норма има предвид придобитото имущество през целия проверяван период (§ 1, т. 1 от Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (ЗОПДНПИ) (отм.), а не само незаконно придобитото налично имущество в края на периода. В тази насока са и Решение № 137/26.11.2019 г. по в. гр. д. № 468/2019 г. на ВнаС; Решение № 260031/02.09.2020 г. по гр. д. № 94/2019 г. на ОС - Стара Загора; Решение № 90/12.06.2020 г. по гр. д. № 182/2019 г. на ОС - Кърджали; Решение № 383/27.03.2019 г. по гр. д. № 1102/2018 г. на ОС - Пловдив; Решение № 102/30.07.2020 г. по гр. д. № 262/2018 г. на ОС - Разград; Решение № 260009/01.09.2020 г. по гр. д. № 215/2018 г. на ОС - Разград; Решение № 260027/14.10.2020 г. по гр. д. № 233/2019 г. на ОС - Разград. **Другото становище**, застъпено в Решение № 97/18.05.2018 г. по гр. д. № 3224/2017 г. на ВКС, IV г. о., приема, че: "Незаконно придобито може да е само имуществото, влязло в патримониума на проверяваното и свързаните с него лица през изследвания период, което е налично в края на този период.". Това становище е възприето и в Решение № 200/14.02.2019 г. по гр. д. № 4143/2017 г. на ВКС, III г. о.; Определение № 425/31.05.2019 г. по гр. д. № 171/2019 г. на ВКС, III г. о.; Определение № 260/24.04.2020 г. по гр. д. № 4603/2019 г. на ВКС, IV г. о.; Определение № 310/05.05.2020 г. по гр. д. № 219/2020 г. на ВКС, IV г. о.; Решение № 191/15.02.2021 г. по гр. д. № 4768/2019 г. на ВКС, IV г. о.; Решение 147/16.09.2019 г. по гр. д. № 1998/2018 г. на ВКС, ГК, IV г. о.; Решение № 263/18.12.2020 г. по гр. д. № 1293/2020 г. на ВКС, ГК, IV г. о.; Решение № 18/11.03.2021 г. по гр. д. № 476/2020 г. на АС - Бургас; Решение № 205/27.12.2019 г. по гр. д. № 196/2017 г. на ОС - Ямбол; Решение № 45/03.07.2020 г. по гр. д. № 280/2018 г. на ОС - Сливен; Решение № 214/02.10.2017 г. по в. гр. д. № 558/2016 г. на АС - Велико Търново; Решение № 29/02.03.2021 г. по в. гр. д. № 270/2020 г. на АС - Велико Търново; Решение № 260000/21.08.2020 г. по в. гр. д. № 142/2020 г. на АС - Пловдив; Решение № 261827/16.12.2020 г. по гр. д. № 10878/2018 г. на СГС; Решение № 260080/24.03.2021 г. по гр. д. № 116/2020 г. на ОС - Враца; Решение от 12.04.2020 г. по гр. д. № 110/2019 г. на ОС - Монтана и др.

Две становища са формирани от съдебните състави и относно имуществото, което участва при формиране на несъответствието по смисъла на § 1, т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ. Според **едното становище**, застъпено в Решение № 191/15.02.2021 г. по гр. д. № 4768/2019 г. на ВКС, IV г. о.: "Основната предпоставка за отнемането е установяването дали между притежаваното от проверяваното лице имущество в началото и в края на проверявания период е налице разлика и в каква посока е тя. Отнемането може да бъде извършено, в случай че имуществото в края на проверявания период се е увеличило в сравнение с това в началото на периода и това увеличение надхвърля посочения в § 1, т. 7 от ДР на ЗОПДНПИ

(отм.), съответно в § 1, т. 3 от ДР на ЗПКОНПИ размер.". В този смисъл е и Решение № 97/18.05.2018 г. по гр. д. № 3224/2017 г. на ВКС, IV г. о. Според **другото становище**, застъпено в Решение № 29/12.04.2021 г. по гр. д. № 1021/2019 г. на ВКС, III г. о., при формиране на понятието "значително несъответствие" следва да се има предвид имуществото, придобито през целия проверяван период: "Следователно имуществото, придобито през целия проверяван период, е релевантно дори когато не е налично, защото подлежи на отнемане паричната му равностойност, поради което следва да участва при изчисляването на "значителното несъответствие". Така според първото становище "значителното несъответствие" е налице, когато разликата между стойността на наличното имущество в края на периода и това в началото надхвърля стойността, определена в закона, в случая 150 000 лв., а според второто становище при определяне на "значителното несъответствие" се взема предвид цялото придобито през проверявания период имущество, а не само наличното в края на проверявания период.

По отношение на **втория въпрос** също е констатирана противоречива практика по приложението на ЗПКОНПИ, формулирана от различни правни изводи на съдебни състави. Според **едното становище**, застъпено в Решение № 29/12.04.2021 г. по гр. д. № 1021/2019 г. на ВКС, III г. о.: "...и в нормата на чл. 72 ЗОПДНПИ (отм.), която постановява отнемане на паричната равностойност на имуществото, придобито през целия проверяван период, което липсва в края на периода и когато ответникът не е доказал законен източник на средства. Следователно имуществото, придобито през целия проверяван период, е релевантно дори когато не е налично, защото подлежи на отнемане паричната му равностойност, поради което следва да участва при изчисляването на "значителното несъответствие". Според **другото становище**, застъпено в Решение № 97/18.05.2018 г. по гр. д. № 3224/2017 г. на ВКС, IV г. о.: "Не може да се отнеме равностойността на имущество, което е преминало през патримониума на проверяваното лице, т. е. не е в негово притежание в края на изследвания период." и "Преминаването на блага през патримониума на ответниците, в т. ч. на пари по банкови сметки, има правно значение само доколкото някои от тях са останали в съответния патримониум в края на изследвания период, тъй като ответниците са се обогатили единствено с това, което притежават в края на изследвания период.". Това становище е възприето и в Решение № 200/14.02.2019 г. по гр. д. № 4143/2017 г. на ВКС, III г. о. и др.

Констатираната противоречива съдебна практика е формирана по дела, образувани по реда на ЗОПДНПИ (отм.) и на ЗПКОНПИ. Разпоредбите на чл. 72 ЗОПДНПИ (отм.) и § 1, т. 1 и т. 7 от ДР на ЗОПДНПИ (отм.) са аналогични на чл. 151 ЗПКОНПИ и § 1, т. 3 и 4 от ДР на ЗПКОНПИ, като съгласно § 5, ал. 2 (нова, ДВ, бр. 1/2019) от ДР на ЗПКОНПИ "Не приключилите проверки и производства пред съда по отменения Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество се довършват по реда на този закон". С оглед действието на разпоредбата съдебните производства, образувани по ЗОПДНПИ (отм.), следва да се довършват по реда на ЗПКОНПИ, предвид което поставените въпроси касаят действащите разпоредби на ЗПКОНПИ. Констатираната аналогия води до извода, че и към

момента на постановяване на процесното решение по настоящото дело липсва единна или задължителна практика, която да задължава съдилищата да възприемат който и да е от двата противоречиви подхода по поставените спорни въпроси.

Настоящият съд приема, че по спорните въпроси, към настоящия момент е налице практика по чл. 290 от ГПК - решение № 191 от 15.02.2021г. по гр.д. № 4768/2019 г. на ГК IV г.о. на ВКС поради което на отнемане подлежи само налично към датата на проверката имущество, поради което правилно първоинстанционния съд е отхвърлил иска за преминали през патримониума на ответниците лични и в режим на СИО права върху пари и вещи, защото не са били налични към датата на проверката. В този смисъл са мотивите на първоинстанционния съд, към което препраща и въззивното разрешаване на спора.

Предвид гореизложеното, решение № 219 от 27.07.2022г. в обжалваната част и решение № 244 от 27.09.2022г. следва да бъдат потвърдени, а разностите да останат така както са направени.

Мотивиран отгоре изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВРЪЖДАВА Решение № 219 от 27.07.2022г. постановено по гр.д. № 205 по опис на Окръжен съд Монтана за 2021 г. в обжалваната част, в която е отхвърлена претенцията на КПОНПИ и изцяло Решение № № 244 от 27.09.2022г. постановено по гр.д. № 205 по опис на Окръжен съд Монтана.

Решението може да се обжалва пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчване на препис от настоящия съдебен акт на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____